

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/32

YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2026/6507

Karar No. 2026/5776

Tarihi: 17.06.2026

- ÜCRETİN YABANCI PARA OLARAK KARARLAŞTIRILMIŞ OLMASI
- ÜCRETİN YABANCI PARA İLE ÖDENMESİ VEYA YABANCI PARA KARŞILIĞI TÜRK PARASI İLE ÖDENMESİ İÇİN TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARA İLİŞKİN TEBLİĞ DE YER ALAN İSTİSNALAR İÇERİSİNDE OLMAMASININ GEREKTİĞİ

ÖZETİ: Davacının model satış pazarlama uzmanı olarak yurt içinde çalışması karşılığında 32 sayılı Karara İlişkin Tebliğ'de yer alan istisnalar dışında kaldığı anlaşıldığından sözleşme bedelini ve sözleşmeden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden yahut dövize endeksli olarak kararlaştıramayacağı, istisna olarak Tebliğ'in yürürlüğe girmesinden önce vadesi gelmiş alacaklar bakımından döviz cinsinden yahut dövize endeksli olarak kararlaştırma yapılabileceği ve bunun geçerli olduğu, 32 sayılı Karara İlişkin Tebliğ'in yürürlük tarihinin 18.11.2018 olduğu göz önüne alındığında; yürürlük öncesi dönem bakımından döviz üzerinden alacakların hüküm altına alınması, yürürlük tarihinden sonraki dönem bakımından alacakların Türk lirası üzerinden hüküm altına alınması gerektiği belirtilmiştir. Buna rağmen hükme esas alınan bilirkişi raporunda tüm alacakların dönem ayrıştırılmadan Türk lirası üzerinden hesaplandığı ve alacakların da buna göre hüküm altına alındığı anlaşılmaktadır.

İlk Derece Mahkemesince bozmaya uyularak verilen karar davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri

yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçelerinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin 01.06.2012-11.09.2020 tarihleri arasında tekstil ürünleri satışı ve ihracatı yapan davalı işyerinde model- tekstil satış pazarlama uzmanı olarak çalıştığını, yabancı dil bildiğini, net ücretinin 1.200,00 USD olduğunu, ücretten ayrı olarak yemek masraflarının işverence karşılandığını, davacının iki yıl boyunca sigortasız çalıştırıldığını, aynı zamanda kardeş olan işverenleri tarafından davalı Şirketin kurulduğunu, 15.04.2014 tarihinde davalı Şirket nezdinde sigortalı gösterildiğini, kesintisiz bir şekilde aynı adreste ve aynı işyerinde aynı görevde aynı işverenler bünyesinde çalıştığını, davacının 2017 yılında Türk vatandaşı olduğunu, beş dil bildiğini, davacının yurt içi ve özellikle yurt dışından gelen iş adamlarıyla görüşmeler yapmak, tekstil ürünlerini tanıtmak, yabancı dil sayesinde satış uzmanı olarak yüklü miktarda tekstil ürünleri satış ve pazarlama gibi görevlerde bulunduğunu, davacının sigorta primlerinin aldığı asıl ücret üzerinden yatırılmadığını, işlerin azaldığı gerekçe gösterilerek ücretinin düşürüldüğünü, düşük ücret teklifini kabul etmeyince haksız ve bildirimsiz olarak işten çıkartıldığını, davacının sürekli fazla çalışma yapmasına, dinî bayramların ilk günü hariç tüm dinî bayram ve genel tatil günlerinde çalışmasına, yılda sadece 1 hafta yıllık ücretli izin kullanmasına rağmen karşılığı olan ücretlerinin ödenmediğini ileri sürerek kıdem ve ihbar tazminatları ile yıllık ücretli izin, hafta tatili ile ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarının davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davacının 15.04.2014 tarihinde müvekkili Şirkete ait mağazada satış sorumlusu olarak çalışmaya başladığını, bu tarihten önce davalı Şirket bünyesinde çalışmasının bulunmadığını, davalı Şirketin 2012 yılından sonra kurulduğunu, davacının dil bilmesinin yaptığı işin bir gereği olduğunu, işten çıkarılmayan davacının kendi isteği ile işten ayrıldığını, kaldı ki salgın nedeniyle işten çıkarma yasağı olan bir dönemde işten çıkartılmasının kanunen de mümkün olmadığını, aldığı ücretle birlikte yaptığı satışlardan prim alan davacının salgın döneminde satışların azalması nedeniyle prim alacağının azalması üzerine eksik kalan primlerinin tam olarak ödenmesini talep etmesi, bu talebinin davalı işveren tarafından kabul edilmemesi üzerine kendi isteği ile haklı bir nedene dayanmadan işten ayrıldığını, işten ayrılan davacının ayrıca davalı işverenin ürünlerine birebir benzeyen başka firma ürünlerini aynı müşteri çevresine pazarlayarak haksız rekabette bulunduğunu, davacının tüm yasal haklarının ödendiğini, davacının aldığı gerçek ücreti üzerinden sigorta primlerinin ödendiğini, yasal çalışma saatleri içerisinde çalışan davacının yıllık ücretli izinlerini eksiksiz kullandığını ve tatil günlerinde çalışıldığı iddiasının da doğru olmadığını, davacının asgari ücretle

çalıştığını ve ücretlerinin düzenli olarak bankaya ödendiğini savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin 14.04.2022 tarihli kararı ile; davacı tanığı S.Ç. ve davalı tanığı M.D'nin beyanları kapsamında, davacının 01.06.2012-24.03.2020 tarihleri arasında davalı işyerinde 7 yıl 9 ay 23 gün süreyle çalıştığının anlaşıldığı, davacının ücretinin haftalık net 300,00 USD olduğu, yemek yardımı da sağlandığı, davalı tarafça davacının istifa ettiği savunulmuş ise de davalı tanıklarının istifa hakkında bilgisi olmadığı, davacı tanığı N.P'nin beyanı kapsamında davacının ücret düşürülme talebini kabul etmemesi üzerine işten çıkartıldığı, buna göre feshin haksız ve ihbar öneline riayet edilmeden yapıldığı, kullanılmadığı anlaşılan bakiye yıllık izin süresi üzerinden yıllık ücretli izin alacağına hak kazandığı, dinlenen tanık beyanları kapsamında, 01.06.2012-31.12.2014 tarihleri arasında haftalık ortalama 8,5 saat fazla çalışma yaptığı ve dinî bayramların iki günü hariç tüm genel tatillerde çalıştığı, 01.01.2015-28.02.2017 tarihleri arasında haftalık ortalama 2,75 saat fazla çalışma yaptığı, dinî bayramlar hariç tüm genel tatillerde çalıştığı, USD olarak talep edilen asgari geçim indirimi alacağının hesaplanarak Türk lirası üzerinden hüküm altına alındığı, kısmi dava olarak açılan talepler yönünden, dava ıslah edildikten sonra süresinde zamanaşımı def'i ileri sürüldüğünden arabuluculuk ve salgın döneminde geçen süreler dikkate alınarak zamanaşımına uğramayan alacak tutarının resen hesaplandığı belirtilerek davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin 14.04.2022 tarihli kararına karşı süresi içinde davalı vekilince istinaf başvurusunda bulunulması üzerine İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Hukuk Dairesinin 10.07.2025 yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; İlk Derece Mahkemesi kararında isabetsizlik bulunmadığı ve kararın dosya kapsamına uygun olduğu gerekçesiyle davalı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

Bölge Adliye Mahkemesinin 10.07.2025 tarihli kararının süresi içinde davalı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Dairece, somut uyuşmazlıkta taraflar arasında imzalanan iş sözleşmesinin, 32 sayılı Karara İlişkin Tebliğ'de yer alan istisnai hükümler içinde kalmadığı, buna göre anılan Tebliğ'de *tahsili yapılmış veya gecikmiş alacaklar bakımından* 29. fıkra hükmünün uygulanmayacağı düzenlendiği de gözetilerek Tebliğ'in yürürlüğe girmesinden önce vadesi gelmiş alacaklar istisna olmak üzere, 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ'in dikkate alınarak karar verilmesi gerektiği gerekçesiyle Bölge Adliye Mahkemesi kararının ortadan kaldırılmasına ve İlk Derece Mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesinin ilâm başlığında tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; bozma kararına uyulduğu belirtilerek, davacının kıdem ve ihbar tazminatı, yıllık

ücretli izin, fazla çalışma ücreti, asgari geçim indirimi ücreti ile genel tatil ücreti alacaklarının bulunduğu gerekçeleriyle davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

VI. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili temyiz dilekçesinde;

1. Tüm alacaklara ıslah tarihindeki döviz (USD)kuru karşılığı Türk lirası olarak karar verilmesinin 32 sayılı Karar İlişkin Tebliğ'e uygun olmadığını,

2. 32 sayılı Tebliğ'in müvekkili işçinin iş sözleşmesinin kurulduğu 2012 yılında Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmadığından uygulanmaması gerektiğini,

3. Karşı vekâlet ücretinin hatalı tespit edildiğini, maktu vekâlet ücretine hükmedilmesi gerektiğini, hatalı değerlendirme yapıldığını ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Dosya içeriğine, bozmanın mahiyeti ve kapsamına göre taraflar arasındaki uyuşmazlık; davacı ücretinin yabancı para olarak belirlenmesi, ilgili Tebliğ'e ilişkin hükümlerin doğru uygulanıp uygulanmadığı ile vekâlet ücreti hususlarındadır.

Bir mahkemenin Yargıtay Dairesince verilen bozma kararına uyması sonunda, mahkeme yönünden; bozma kararında gösterilen şekilde inceleme ve araştırma yapılarak, kararda açıklanan hukuki esaslar çerçevesinde hüküm kurmak yükümlülüğü doğar. Bu hukuki aşama *usuli kazanılmış hak* olarak adlandırılır (Yargıtay İçtihatları Birleştirme Büyük Genel Kurulu, 09.05.1960 tarihli ve 1960/21 Esas, 1960/9 Karar sayılı İçtihadı Birleştirme Kararı). Bu hukuki kurum mahkemeye; hükmüne uyduğu Yargıtay bozma kararındaki esaslar ve yerine getirilmesi istenilen hususlar kapsamında, yargılama usulünün, davanın sürüncemede kalmaması ve en az maliyetle bir an önce bitirilmesi amacına yönelik *usul ekonomisi ilkesi* çerçevesindeki hükümleri ışığında, uyulan bozma kararı gereğinin yerine tam olarak getirilmemesi gerekçesiyle ikinci kez *bozulmasına* sebebiyet vermeyecek şekilde, özenle işlem yapmak ve hüküm kurmak zorunluluğunu getirir.

İlk Derece Mahkemesince Dairenin bozma kararına uyulmasına karar verilmiş olmasına rağmen bozma gerekleri yerine getirilmemiştir. Şöyle ki; Dairenin 04.11.2025 tarihli kararında, davacının model satış pazarlama uzmanı olarak yurt içinde çalışması karşılığında 32 sayılı Karara İlişkin Tebliğ'de yer alan istisnalar dışında kaldığı anlaşıldığından sözleşme bedelini ve sözleşmeden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden yahut dövize endeksli olarak kararlaştıramayacağı, istisna olarak Tebliğ'in yürürlüğe girmesinden önce vadesi gelmiş alacaklar bakımından döviz cinsinden yahut dövize endeksli olarak kararlaştırma yapılabileceği ve bunun geçerli olduğu, 32 sayılı Karara İlişkin Tebliğ'in yürürlük tarihinin 18.11.2018 olduğu göz önüne alındığında; yürürlük öncesi dönem bakımından döviz üzerinden alacakların hüküm altına alınması, yürürlük tarihinden sonraki dönem bakımından alacakların Türk lirası üzerinden hüküm altına alınması gerektiği belirtilmiştir. Buna rağmen hükme esas alınan

bilirkişi raporunda tüm alacakların dönem ayrıştırılmadan Türk lirası üzerinden hesaplandığı ve alacakların da buna göre hüküm altına alındığı anlaşılmaktadır.

İlk Derece Mahkemesince hükmüne uyulan bozma gereklerinin yerine getirilmesi yerine yazılı şekilde karar verilmesi hatalı olup tekrar bozmayı gerektirmiştir.

VII. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Temyiz olunan İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULMASINA**,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine gönderilmesine,

17.06.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.